

~~ctrl+alt+del~~

Jones Y Tremblyn

JONES
JONES
JONES

Y Gwbdasn:

Oes angen ARLOESI blaen plwyf? Frenhines y Llyn Ddu? OES ANGEN YR AFON GÂD? OES OES WIR. MAE NA ANGEN I WERIN I FOD YN CY-FOES. NID TUAG AT Y GYNFFON FU'R ANTUR NA'R CYFFRO OND AR BEN TRWYNAU A'R AWELON MAE DAROGAN Y DDYFODOL. DYDDIE MA NID OES NA DIWEDD AR HANES. MAE'R 80AU YN ÔL I'N POENI NI GYDA CYMERIADAU GWAITH -BYTH NA THATCHER. FYDD YR IAITH YMA YN SUGN O EGNI? FYDDWN YN TYNNI BE SY ANGEN O'R RHYNGRWDYD AC HEFYD TRWY CUDDIO'N Y FRO?

“ DYMA FO

DYMA FO

HOGYN MAWR Y BRO

DEWCH I NI TORRI DDIWILLIANT

YN GANDRYLL A'I AIL GLUDIO MEWN

I RHYWBETH NEWYDD

ROEDD TAFFI YN FRODOR O GYMRU
A YMARFERAI CYMRYD

EIDDO ERAILL YN

ANGHYFREITHLON A'I HADDASI

I'W DDEFNYDD

A'I BWRPAS EI HUN

Y GOLYGYDD

Duw yn ei rodd rhwng y myrtwydd
Wrthrych teilwng o'i dafawd ef.
Gado'r canol yr wy'n adnabod
Ei fod uwchlaw lle'r enillir plant,
Henffych fore
A'r cedor clyd, fel y mae.

A W E N

Gwraig, benyw

dynes faeth merch

merch (o) orddderch

merch weddw ddibriod,

(ieuanc neu merch weini

dynes; ddrwg

cywydd merch

merch y merch â'i rhieni;

merch fedydd

crydd merch geneth,

benyw menyw

llances; merch lfor

yw merch clêr

menyw, gwraig

merch yn bleidleisgad

merch wen

merch ei pherthynas Hael

Putain,

merch yng nghyfraith

gwraig anniwair neu disgynnydd

crys merch y gyfraith

merch fonheddig

y fall

Seion

Seion

merch y Fall.

Rhosyn Saron dwygaill deg.

Fforest falch iawn, teg o bryd;

Ar ddeng mil no llwy yn llaw,

Clawdd i ddal cal penna'r byd:

Trwsglwyn merch, pechadur,

Dyma'r llywydd 'n borth iddo.

IFAN
IFAN AR BEN
IFAN
IFAN YR IFANIAID WEDI'I OGANU YMA
IFAN Y CYFENW YCHWANEGOL
IFAN Y CYFENW YN LLANW
CYFROL FFÔN TRIGIANWYR
IFAN YR IFANIAID
IFAN YN LLAFARGANU CANU ANEURIN
IFAN Y GÂN FELAN
IFAN Y GARREG DÂN
EI FYS BAWD AR DRAWS TANNAU
DUR TRYDAN YN SGRECHIAN
IFAN Y DILYNIANNAU SOLFFA ANFAD
IFAN Y GENEDL FECHAN GYDA GOROR
DANHEDDOG
IFAN YR AMLENNI BRENHINOL YN
AMGAU
TOCYN ANRHEG BITW DROS
IFAN YR IFANIAID
IFAN BRAWD BRÂN
IFAN GŴR RHIANNON
A MEDDIANT SAITH CANTREF
GANDDI
IFAN A THANYSGRIFIAD RHIAN BORCYN
YN DANGOS EI CHYFAN
CANOLBLYG CALAN MAI
A'R HOGAN AR GAEL GAN

IFAN SIOP DIDDANION A THEGANAU
IFAN Y GYNGHANEDD LUSG
Y GORGAN GLOFF Y CNAPAN ADLAM
Y GYTGAN HOFF AM
IFAN Y DAIL DAROGAN YNG NGHWPAN DE
IFAN
IFAN Y GWLYBANIAETH AR EI ANTERTH
Y METHIANNAU FEL
IFAN ARWR ISANDLWANA*
AC WEITHIAN
IFAN Y GWELLIANNAU Y CNAU CASTAN
WRTH Y PENTAN Y FRECHDAN FUAN
IFAN Y BWYTA'N IACH Y MANNA O'R NEF
IFAN AR BEN
IFAN
IFAN ANIFEILIAID Y DAMHEGION AM
IFAN Y BARCUTAN YN HOFRAN UWCHBEN
IFAN Y SGUTHAN
Y CRWBAN MABOLGAMPOL
YN HERIO'R SGWARNOG
Y GIGFRAN YN CLEBRAN
DIFODIANT CANTRE'R GWAELOD
IFAN Y WYLAN YN HEDFAN RHWNG
Y LLEIANDY A GWANEG
IFAN AP GWILYM A'I CANT
YN FLEIDDIAN AR DRYWYDD
IFAN YR HUGAN FACH GOCH
IFAN YR HWIANGERDD ANGERDDOL

Y PEIRIANNAU AGER
Y FFORDD HAEARN GUL DDIFLANEDIG
Y CHWIBAN DDIBENDRAW YN ALAW
IFAN AR BEN
IFAN
IFAN YR IFANIAID
IFAN Y TYMPANAU
Y BAND UN DYN
YN SEINDORF GYFAN WRTHO'I HUNAN
IFAN Y LLAIS DIGAMSYNIOL
FEL LLAMHIDYDD-TANFOROL
IFAN Y LLWYFAN ANIANOL I'R GWIR
ANRHYDEDDUS YN SAN STEFFAN
IFAN Y BLAID CHWYRLIGWGAN
IFAN Y FANER, Y CRYMAN, Y MORTHWYL
SY'N GOFANU
IFAN Y CABAN AR SAIL GADARN
HEB GANIATAD CYNLLUNIO AC
IFAN Y FFWDDAN Y BERLLAN
Y COCYN ANNEL Y BWGAN BRAIN
IFAN YR IFANIAID Â PHAMFFLEDYD PAHAM
Y DDAMCANIAETH YN AMLWG
I BAWB NAMYN
IFAN Y TRUAN SY'N TANNU
EI WELY ANHUNOL
IFAN Y BROC LLANW

AR LANNAU'R PALMANT AUR
IFAN YR YNYS ANIAL YN ANFON NEGES
BYD-EANG MEWN POTEL AR LANW
IFAN Y GYMANWLAD HEB Y GYMANFA GANU
Y GYMANFA GANU HEB Y GYMANWLAD
IFAN Y DDAMWAIN Y CYMORTH ANADLU
TANCHWAOEDD EI DRAED MEWN AMBIW-
LANS
YN DAMSANG TANGNEFEDD
Y GANOLFAN IECHYD I RAI'N BURDAN
IFAN Y GOBAN NOS, Y BWGAN BRAIN
EI ANATOMEG DAN LAW'R MEDDYG
ANAF CREUANOL SIMSANRWYDD
LLID YR AMRANT LLID Y GORCHFAN
AMHLANTADRWYDD Y PINNAU MÂN
IFAN Y MANDYLLAU ANHYLAN Y GWAHANGL-
WYF
HAINT CRYMAN-GELL Y GWAED
Y LLYNGYREN RUBAN
IFAN Y TYFIANNAU DI-RI GAN GYNNWYS
MELANOMA GOGONIAINT Y CRANC
"LASCIATE OGNI SPERANZA VOI
CH'ENTRATE"
MEDDAI DANTE OND
DYNA'R CYFAN EBE
IFAN
IFAN Y GANWYLL AR WAHAN AC AR DÂN

14. a chraclan y peiriant
Brifathrawes?
'Fyddai'n dwyn gwarth arni.
Ystafell y Brifathrawes-

Efo mi I weld

Nawn ni yfad- y gyfan

Mae gen ni Brifathrawes efo nii
weld.

3 waith yn barod rhoid y ffon adra
Ystafall

Y ffon adra

Nawr, nawn ni yfad y gyfan.

Fel nol yn y peiriant.

Alw ei hun. Alw er hun.

1Nawn ni yfad y lle. Efo
mi I weld.

Nawn ni weld fydd

Dros carreg trysorydd

Drip disgyn ffydd

Ffynnon gwadd

Poer gwyh.

I alw ei hun bod! I alw ei
hun bod! I alw ei hun bod!

I alw ei hun bod! I alw ei
hun bod! I alw ei hun bod!

Gaw dy gach allan 'wan.

I alw ei hun bod! I alw ei
hun bod! Alw ei hun.

Galw dy anablaidd ffwrdd!

Hen Ferch Newydd

Cerdd dorrydd o waith llenorion benywaidd: Prynu Dol – Kate Roberts,
Magu Môn Esgyrn – Sian Owen, Atyniad – Fflur Dafydd, Gwrach y
Gwyllt – Bethan Gwanas ac O Ran – Mererid Hopwood.
Ffrog

o gotwm
pinc

a dorasid ar groes
â phwythau yn criss crossio’n

anniben.

A fyddwch chi’n...

... teimlo?
... gweld bai?

wrth garreg fedd.
Ei stol hithau’n

tynnu’n ôl.

‘Maen nhw wedi marw.
Pob un.
Symuda
oddi yno.’

Cofio cyffro
a deimlodd
yn rhwbio tu ôl i’w chefn
unwaith.

Hi, yng nghanol y merched
nwydwyllt
yn CUDDIO
cyn dat-guddio

wedi marwolaeth Dat.
Cwic. Cwic. Cym-on.
Yes.

Gobaith

nawr,

cai godi
mewn trowsus glas
a chamfihafio
ambell dro
â neb
yn ceryddu
yn y cefndir.

Miriam Elin Jones

Collie Faith

Collie faith a Chloe rudders,
Collie wen, collie bardes;
Collie croon or cymdeithas
Ac en emu la cal bratiaith as.

Collier hen Alan Persian
Collie tannau'r deny gywrain;
Collier croon diasbedain
Ac en emu la clabber brain

Collie creed, collie Enid,
Collie Fe yr. hen wroniaid;
Collie poppet glean a the laid
Ac en emu la cal Bo a laid

Collie ti Chloe Teddy,
Collie Elan a Thryweryn;
Collie Claerwen a Llanwddyn
Air lad i gym dan dowry Ellyn.

Cal en lo o broth marwolaeth
An a Fe a rbi yr. heniaeth;
Cal en lo yr. hen dreftadaeth
A chymru'n deter err Eli hymdaith

Bawdier Williams

HORN

Beth awry lots ganef I am Gamer? Dam wain a hap
Yr. fly mod an I lib art an by. Aid yr. on AR flap

An dim on slicing O. adder men cephalic given,
AC an doping O. bounded Air rhea Sean credo men turfing.

A fry Sean triton Y. fang re, deadwood I mi.
Pay on growling O. bobbled? Pitched, a CWO,

A chigger am used a channeled a glad O. had;
Mae dig on or rain, he Gamer Air call an Y. by.

Reef wadi alarm ears qualm AR glared grown
Y. Seymour, bondigrybwyll, an cadre sewn.

MI a am do, I sago mu levered au lean,
An oil I'm cinnamon gent, am dychymyg an drew.

A Dana if no. Dialog am fold AR doll
Homely O. gaffer derailleur eithafwyr doll.

Dimmer Wyddfa AA shrew; duma lander a milliner stir;
Dimmer Lynn air often air caldron; AC; AR fly angrier,

Decry thy llama gained. On wee rang lower a NE'
Mae Leslie a drychiolaethau AR had Y. lee.

Rowan decree Samson braid; AC medfly I CWO,
Mae raw sicked feel petting odd drowzes I;

AC MI glorify Graafian Cymric deriding fly iron.
Due am Gerard, in aloof Edenic rag on.

y ech oe y
y ech ad edd y ai
yn y ad y oed gai
n y dech euad yr dd gai
n y echre r oedd y g
n dec d a
yn y dd g
y y dechr y oed y
yn y euad o
d chreu d yr oe r
yn y ech yr ed y air
yn y de hreua yr o dd g r
n ech ad r o y i
n de re ad r oedd y g r
yn y d h r dd air
y ech ad ed a
yn reuad dd g r
y y a ed y ir
yn y ch d r d y ir
n y ech uad r o d g i
y c r oedd r
y ech ad dd ga
yn ch ad r ir
yn y dec y o a
n dec r dd y r
ch d yr e y g

genesis

TAWELWCH TAWELWCH TAWELWCH
TAWELWCH TAWELWCH TAWELWCH
TAWELWCH TAWELWCH
TAWELWCH TAWELWCH TAWELWCH
TAWELWCH TAWELWCH TAWELWCH
TAWELWCH TAWELWCH TAWELWCH

tawelwch
ar ôl Eugen Gombinger

fi cymro
cymro da
da fi
ci da

hanes

lol oedd yn medru troedio coridorau Palas
ter, erbyn hyn, heb deimlo'n ddyledus, mewn rhyw
u'i gilydd, i'r dyn mawr.

y disgwyl, dechreuodd un neu ddau bwffian
i'w coffi, tra ffrwydrodd un arall yn hygryw. Gwenu
reddill. Er gwaetha'i oed – tri deg wyth, nesa! – roedd
li gael ei styried yn dipyn o ferchetwr.

i'w feddwl daro'n ôl. Gallai grybwyll un o gampa
Bluto dair blynedd ynghynt pan lusgwyd ef gerbron
gyhuddiad o ddymu'i wraig yn anymwybodol. Bu
n i'r dyn mawr golli'i job bryd hynny, a gwyddai
yddai wedi gneud hefyd oni bai i rywun mewn
l ddeud gair drosto. Byddai cyfeirio'n gynnil at beth
yn sicrach na dim o gau ceg Bluto ac o ddwyn gwên,
ryneb sawl un yn y cwmni. Ond gan na welai Zen
da yn deillio o godi crachod o'r fath, brathodd ei
enodd yn ffug-addfwyn, llowciodd weddill ei goffi a
ael y ffreutur gan wybod, yr un pryd, mai parhau a
yniadau, hyd yn oed i'w gefn. Wedi'r cyfan, doedd
â'r dyn mawr am chwalu cymeriad trwy ledaenu'r
u yn gymysg.

nna ddim diodda'r bastad chwaith!

bod y llais, trodd Zen a gwenu. Roedd Stan Tipton
lilyn o'r ffreutur. Stan! Un o'r ychydig i herio Bluto
gwaetha'r gwahaniaeth maint ac oed rhyngddyn

y diawl neud dim ond taflu weips o fora tan nos!
ach i'r uffar edrych adra!

d pum troedfedd pedair modfedd yn nhraed ei sana
ond roedd ei ysgwydda sgwâr a'i drwyn fflat yn
unrhyw un rhag ei gymryd yn rhy ysgafn. Fel Zen,
ni a'i fagu yn yr East End oedd ynta hefyd a dyna
ddau wedi tyfu'n gymaint ffrindia, er gwaetha'r
rhyngddyn nhw. Ac nid dyna'r unig gwlwm,

dydd; y ddau, fel r
Shoreditch, ond be
naill yn y sgwâr, a
gyd, a hynny fel a
wedi treulio'r chw
yn y pwysau plu, a
wir – ar gipio peca

'Paid â chymryd
Gwenodd Zen. '

Un o'r hanesio
weithio, oedd y sto
torri trwyn y Bluto
ar goedd. Bu ymate
bwli, yn ôl pob sô
cherdded allan o'r
hynny, ac am sbe
llysenwyd yntau yn

Gwenodd Zen v
sgwario hi'n dalog
yn y nenfwd bwao
ymddeol, a dyna go

'Don't be a SQUARE'

weles i neb tebyg i fi ar y ti-fi

neb.

neb o gwbl.

ac roedd hynny'n fy mhoeni,

bryd hynny.

nad oedd 'na neb tebyg i fi ar y ti-fi.

sylweddolais i ddim

wrth ymgolli ym myd y Du-Fi-Du

fod hynny'n rhywbeth i'w ddathlu.

â'r meddyliau'n mynd

r o w n d

o w n

o w n

d n w o r

roedd 'na rywbeth yn bod

roedd 'na rywbeth yn wahanol

rhywbeth yn wahanol a rhywbeth yn bod

gyda fi,

a dim byd yn bod

gyda'r ti-fi.

Miriam Elin Jones

R'ADDA

Absence de bruit dans un lieu calme

Acte de se taire, de ne rien dire

Acte de cesser de donner de ses nouvelles

Absence de mention de quelque chose

En musique, interruption plus ou moins longue du son

I ryw raddau, nid yw'n bod, hon,

yr afon sydd yma ond mewn enw,

mewn arwydd, mewn awydd lleol i roi enw mewn lle.

Yn bod yn ei habsenoldeb absence

yn eu hiaith nhw. Adwy ydyw,

y treiglâd mwyn rhwng dau air, yma i aflonyddu.

Tous les fleuves sont des traducteurs : c'est ça leur travail dans le paysage

Absenoldeb

Acte de quelqu'un ou quelque chose de ne pas se trouver à l'endroit où bon attend qu'il soit ; temps pendant lequel quelqu'un est absent de ce lieu

Acte de quelqu'un de ne pas se rendre là où il est censé se rendre

Acte de quelqu'un ou quelque chose de ne pas exister ou de manquer

Perte momentanée de la mémoire

moment d'inattention

entre deux mots

rhwng dau air

afon = rivière

aflonyddu = harceler, harcèlement

afon aflonyddu afon aflonyddu afon

entre les mots et ces mots qui ne sont pas les miens

État de celui dont l'existence est incertaine, du fait de sa disparition

Interruption passagère de la conscience.

Cyfieitha di be dwi'n dweud, meddai'r dŵr wrth dir

a sugnodd y tir bob gair, gadael dim ar ôl ar yr wyneb.

I le'r aeth yr Adda?

I'r ddaear.

I'r ddaear siwr Dduw. Amser

sydd ar goll yng nghyfansawdd y dŵr 'ma. Nid yw'n

tarddio, nid yw'n cyrraedd môr. Gadewir

sŵn y dŵr ond does dim dŵr i'w weld, weldi?

Eto, nid yw ei chwrn yn gwyro o'i chwrn.

Mae'r Adda lle fu'r Adda.

Rhwng dau ddafn

Entre deux gouttes

Un enyd diofal

Digon. A rhwng dy eiriau mae geiriau I don't understand.

Je ne comprends pas

Dis-moi comment dire:

À qui cette eau sous nos pieds appartient-elle?

Comment dire:

À qui le bruit de nos pas appartient-il?

Comment dire:

À qui le tuyau qui fuit appartient-il?

Comment dire:

À qui le bruit de nos mots appartient-il?

Comment dire:

À qui les phrases qui fuient appartiennent-elles ?

Ymadroddion hen neiniau oedd yn nôr yr afon honno.

Ddaw dim da dim da ddaw dim, swcro drwg oedd hi.

Tagwn synau,

tagwn geg afon â gril,

tagwn raeadr â sbwriel

tagwn y rhai sy'n siarad yn rhy uchel

tagwn y daioni o'r mynydd cyn iddo gyrraedd môr

tagwn ymadroddion cyn iddynt gael eu hail-adrodd

tagwn ddwndwr os yw o'r ffordd.

Tagwn.

Chwiliwn

lle mae

llofnod yr afon drwy strydoedd a stafelloedd byw a llwybrau graean a gerddi a geiriau'r ifanc.

Les phrases des vieilles grands-mères étaient dans l'eau de cette rivière.

Rien de bon ne viendra rien de viendra pas

Elle cajole.

Étouffons les sons,

Étouffons l'embouchure de la rivière avec une grille,

Étouffons la chute d'eau avec des déchets,

Étouffons ceux qui parlent trop fort

Étouffons la bonté de la montagne avant qu'elle n'atteigne la mer

Étouffons les phrases avant qu'elles ne soient répétées

Étouffons le vacarme s'il bloque la route

Étouffons.

Cherchons la signature de la rivière dans les rues et les salons et les sentiers et les jardins et les mots des jeunes.

yr oedd taffi yn frodor o Gymru

cyfieithia fersinn OuLiPo o'r rhigwm traddodiadol gen Steffan Themerson

yr oedd taffi yn berson a ymarferai cymryd eiddo eraill yn anghyfreithlon a'i haddasi i'w ddefnydd a'i bwrpas ei hun	nid oedd Taffi yna	fe es i'r adeilad a oedd yn cartref i Daffi
daeth Taffi i mewn i'r adeilad o amrywiaeth o ddeunydd	Fe ddaeth Taffi i mewn i'r adeilad o amrywiaeth o ddeunydd	roedd taffi yn gorwedd ar ddarn o ddodrefn a gynhwysai matras a'r ffrâm bren a'i cynorthwyid fe gymerais ddarn o sgerbwd yr ychen
gyda tho drws a ffenestri i adael golau ac aer i mewn	daith Taffi i'r adeilad a oedd yn gartref i mi	y darn yn cynnwys ei wagle y bloneg y cnawd gweithiwn a wnaeth ffurfio celloedd coch yr ychen
fe'i daeth i mewn i'r adeilad hwn a oedd yn gartref i mi	ac yno fe addasodd i'w defnydd ei hun y rhan hwnnw o sgerbwd yr ychen yn cynnwys eu wagle ei floneg a chnawd gwythiennau a ffurfiodd y celloedd coch yr ychen fe es i'r adeilad o wahanol ddeunydd gyda muriau to drws a ffenestri i roi golau ac aer	a trwy gurad sydyn fe dorrais y rhan hwnnw o gorff taffi top yr asgwrn cefn a chynhwyser wedi ei leoli ar talp o gellau nerfau y weithred ohonynt hwy yw bodolaeth yr ymennydd.
Fe es i i mewn i'r adeilad o wahanol deunydd gyda tho drws a ffenestri i roi golau ac aer		
fe es i'r adeilad yn cartref i Daffi		

diwylliant Geek misogynistic

I FANTEISIO AR

OFAL
CYMDEITHASOL.

ENWEDIG

FATERION

TRAFFIG,

"Mae'r pensïynwr Prydain yn dal yn i gadw golff chwarae"

GYFER YR ACHOSION

gadw golff chwarae'

DDATBLYGU STRATEGAETH

gadw golff chwarae'

DDATBLYGU STRATEGAETH

NEWYDD, I FANTEISIO AR

N GYNNWYS
DEFNYDD O
TACHWEDD

d yn

hwn

pensiynwr Prydain

d yn

hwn

yn dal yn

i gadw golff

A BYDD

GYNNWYS CYNLLUN

AR GYFLEOEDD

RHAID I HON

I FANTEISIO

FATERION

TRAFFIG,

**SAM TRO
SAM TRO
BREIT DRWY HYBU**

Â GWEDDILL

"MAE 2017"

Tywysog

LLYWELYN

LLYWELYN

LLYWELYN

LLYWELYN

LLYWELYN

LLYWELYN

LLYWELYN

LLYWELYN

LLYWELYN

LLYWELYN

LLYWELYN

LLYWELYN

LLYWELYN

LLYWELYN

LLYWELYN

LLYWELYN

LLYWELYN

LLYWELYN

LLYWELYN

LLYWELYN

LLYWELYN

LLYWELYN

LLYWELYN

LLYWELYN

LLYWELYN

LLYWELYN

LLYWELYN